

Warmtegemeenschappen

ilonka marselis – maart 2025

energie
samen

De energietransitie, dat zijn wij!

BLOK 1

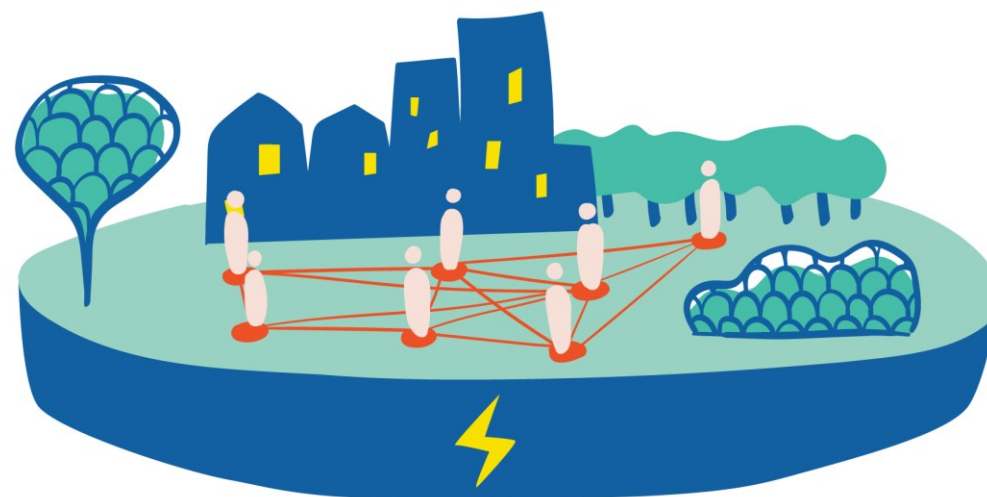
- Ontwikkeling in wetgeving
- Verschil tussen zeggenschap en eigendom

Ontwikkeling in wetgeving

- Europese richtlijnen voor het recht van autonomie voor deelnemers van het energiesysteem (2018)
- Definitie 'energy community'
- Opname in Nederlandse wetgeving via Energiewet en Wet collectieve warmte

Gemeenschappelijk organiseren

- Van, voor en door de gemeenschap
- Lokaal eigendom
- Democratische zeggenschap
- Geen winstoogmerk
- Lokale waardecreatie

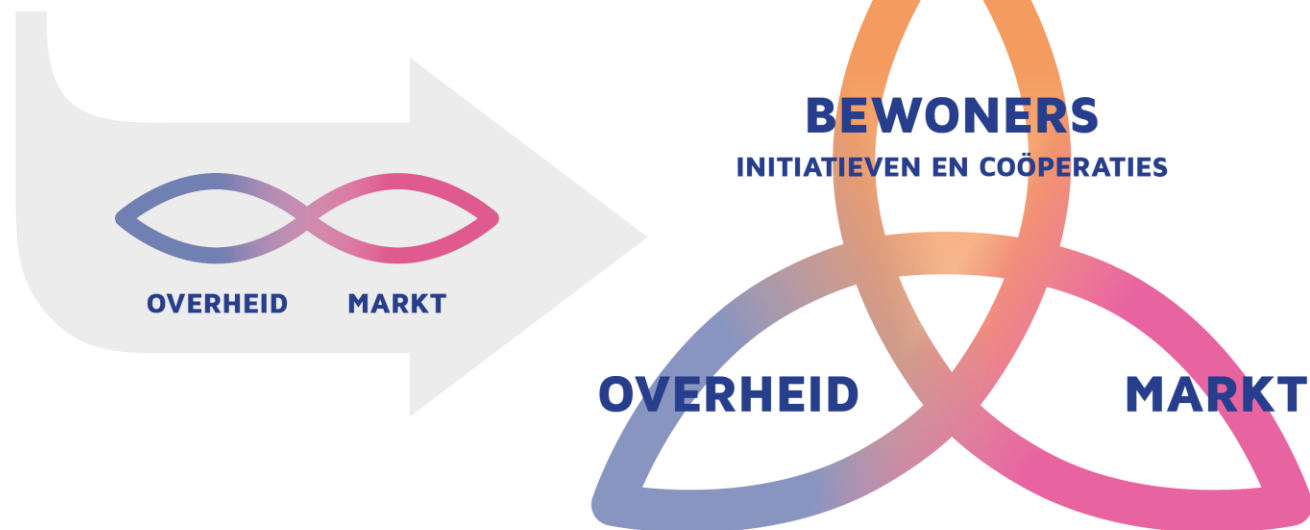

Sleutel van bewoners

Een samenspel

EEN NIEUW SAMENSPEL

Lokaal eigendom rationale

Draagvlak

Woningeigenaren beslissen wat er achter hun voordeur gebeurt, en accepteren een aanbod wel of niet. Draagvlak vraagt een proces van 'bouwen aan vertrouwen'

Kwaliteit en commitment

Als bewoners actief betrokken zijn komt er een beter plan en betere uitvoering

Democratische legitimiteit

Dwang van de overheid werkt vertragend want scheidt weerstand. Een buurtorganisatie met mandaat van bewoners kan als partner van de gemeente de legitimiteit van een aanbod vergroten

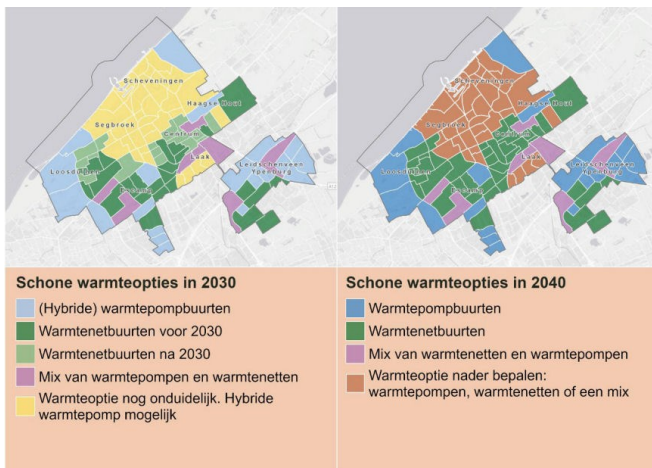
Zeggenschap in fasen

Initiatie	Ontwikkeling	Realisatie	Exploitatie
<p>A</p> <p>Voorbereiding Startdocument Buurtorganisatie</p>	<p>D</p> <p>Ontwerp Conceptontwerp</p>	<p>G</p> <p>Contractering Opdracht</p>	<p>J</p> <p>Onderhoud Meerjarig onderhoudsplan</p>
<p>B</p> <p>Samenwerking en visievorming Buurtorganisatie heeft koers bepaald</p>	<p>E</p> <p>Uitwerking Bewonerspropositie</p>	<p>H</p> <p>Uitvoering Opgeleverd 'vastgoed'</p>	<p>K</p> <p>Optimalisatie Verbeterplan op basis van data-analyse</p>
<p>C</p> <p>Planvorming Buurtenergieplan</p>	<p>F</p> <p>Investeringsplan Financial close</p>	<p>I</p> <p>Nazorg Goed functionerend 'vastgoed'</p>	<p>L</p> <p>Vervanging Vervangingsplan</p>

Plannen in de warmtetransitie

Gemeente

Lokaal initiatief

De energietransitie, dat zijn wij!

Lokaal eigendom!

Duurzaam warmtenet

DUURZAME WARMTE IN DE VRUCHTENBUURT

WELKOM bij Zonnewarmte Ramplaankwartier

Als bewoner een warmtebedrijf?

- Toegang tot expertise

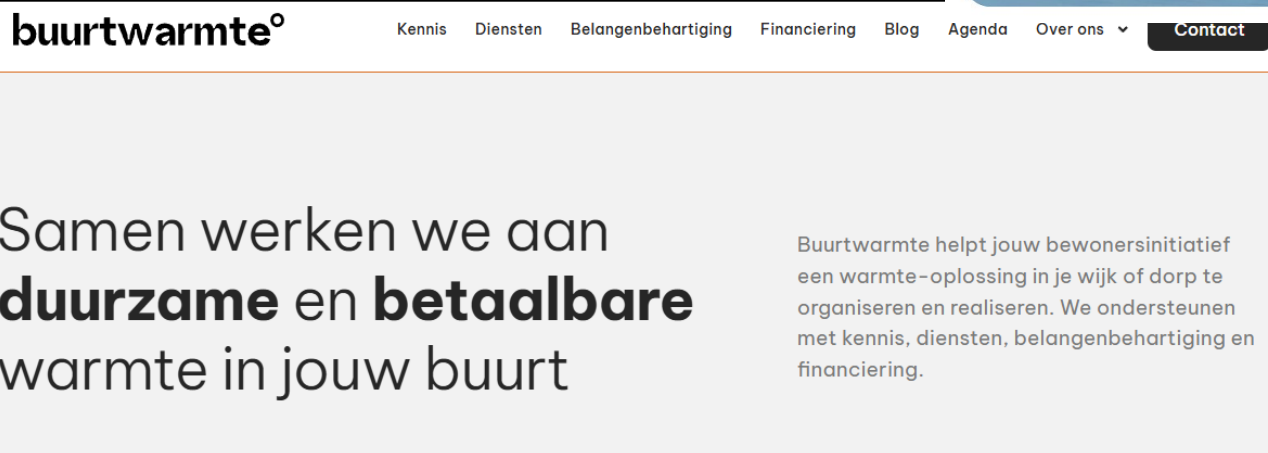
energie samen

De Energie Samen Academie

Hét platform met kennis uit de coöperatieve duurzame energiebeweging.

De Energie Samen Academie is het kennisinstituut voor burgerinitiatieven, overheden en andere partners in de energietransitie. Als lerend netwerk van burgerinitiatieven zijn wij voortdurend bezig met het ontwikkelen en het verspreiden van kennis. Dit doen we o.a. met een digitale bibliotheek. Samen werken we zo aan de energietransitie van onderop.

Zoek in onze kennis

buurtwarmte°

Kennis Diensten Belangenbehartiging Financiering Blog Agenda Over ons Contact

Samen werken we aan duurzame en betaalbare warmte in jouw buurt

Buurtwarmte helpt jouw bewonersinitiatief een warmte-oplossing in je wijk of dorp te organiseren en realiseren. We ondersteunen met kennis, diensten, belangenbehartiging en financiering.

Alles over warmte

We hebben onze kennis geordend afhankelijk van in welke fase je het nodig gaat hebben. We onderscheiden 4 fases: initiatie, ontwikkelen, bouw en exploitatie met daarin Mijlpalen A,B,C, enzovoort. Maar wellicht zoek je op bepaalde termen. Gebruik in dat geval de zoekfunctie hierboven.

Snel naar fase **1** Initiatie **2** Ontwikkelen **3** Bouw **4** Exploitatie

Fase 1: Initiatie

In de initiatiefase werk je toe naar een Buurtenergieplan. Dit is een gedeeld plan vanuit de

Ontwikkeling in wetgeving

- Europese richtlijnen voor het recht van autonomie voor deelnemers van het energiesysteem (2018)
- Definitie 'energy community'
- Opname in Nederlandse wetgeving via Energiewet en Wet collectieve warmte

De warmtegemeenschap in de wet

- Warmtebedrijf
- Zeggenschap en eigendom bij de lokale eindgebruikers
- Open en vrijwillige deelname
- Geen winstoogmerk
- Hoofddoel is het bieden van sociale, ecologische of economische voordelen
- Gebruik van duurzame bronnen

Positie voor de warmtegemeenschap

- Kan aanvraag indienen om aangewezen te worden als warmtebedrijf bij warmtekavel groter dan 1500 aansluitingen

Artikel 2.2 aanvraag:

1. Een aanvraag om aangewezen te worden op grond van artikel 2.5, eerste lid, kan uitsluitend worden ingediend door:

- a. een warmtebedrijf waarvan meer dan 50% van de aandelen direct of indirect berusten bij de Staat der Nederlanden, een provincie, gemeente of ander openbaar lichaam;*
- b. een warmtebedrijf dat een warmte joint-venture is van een warmtenetbedrijf en een warmteleveringsbedrijf waarbij:*

1°. meer dan 50% van de aandelen van het warmtenetbedrijf direct of indirect berusten bij de Staat der Nederlanden, een provincie, gemeente of ander openbaar lichaam, en

2°. het warmtenetbedrijf meer dan 50% van de aandelen of doorslaggevende zeggenschap in de warmte joint-venture heeft;

c. een warmtegemeenschap.

Kavel kleiner dan 1500 aansluitingen?

- Ontheffing aanvragen als cooperatief warmtebedrijf

Vershil tussen zeggenschap en eigendom

- Hoe ziet regie over een warmtebedrijf er eigenlijk uit

Wettelijke kaders

De huidige warmtewet en de toekomstige wet collectieve warmte geven strikte richtlijnen voor warmtebedrijven

Dit beperkt de ruimte voor lokaal maatwerk o.a. voor:

- Betrouwbare warmtelevering (leveringsplicht)
- Tarieven
- Duurzaamheid
- Kavelsystematiek
- Administratieve organisatie van het bedrijf (AO/IC)

Key take-aways

- De warmtetransitie vraagt om een nieuw samenspel tussen overheid, markt en gemeenschap
- De warmtegemeenschap is een cooperatief warmtebedrijf
- Het wetsvoorstel collectieve warmte geeft positie

BLOK 2

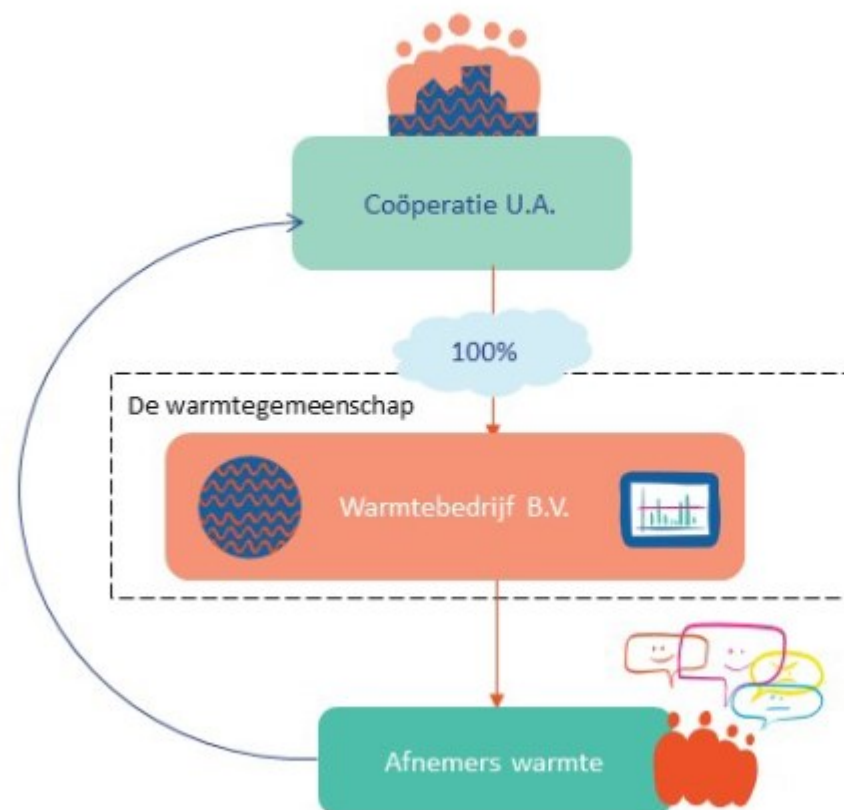
- Mogelijke organisatiemodellen onder de warmtewet

Samenstelling van de BV

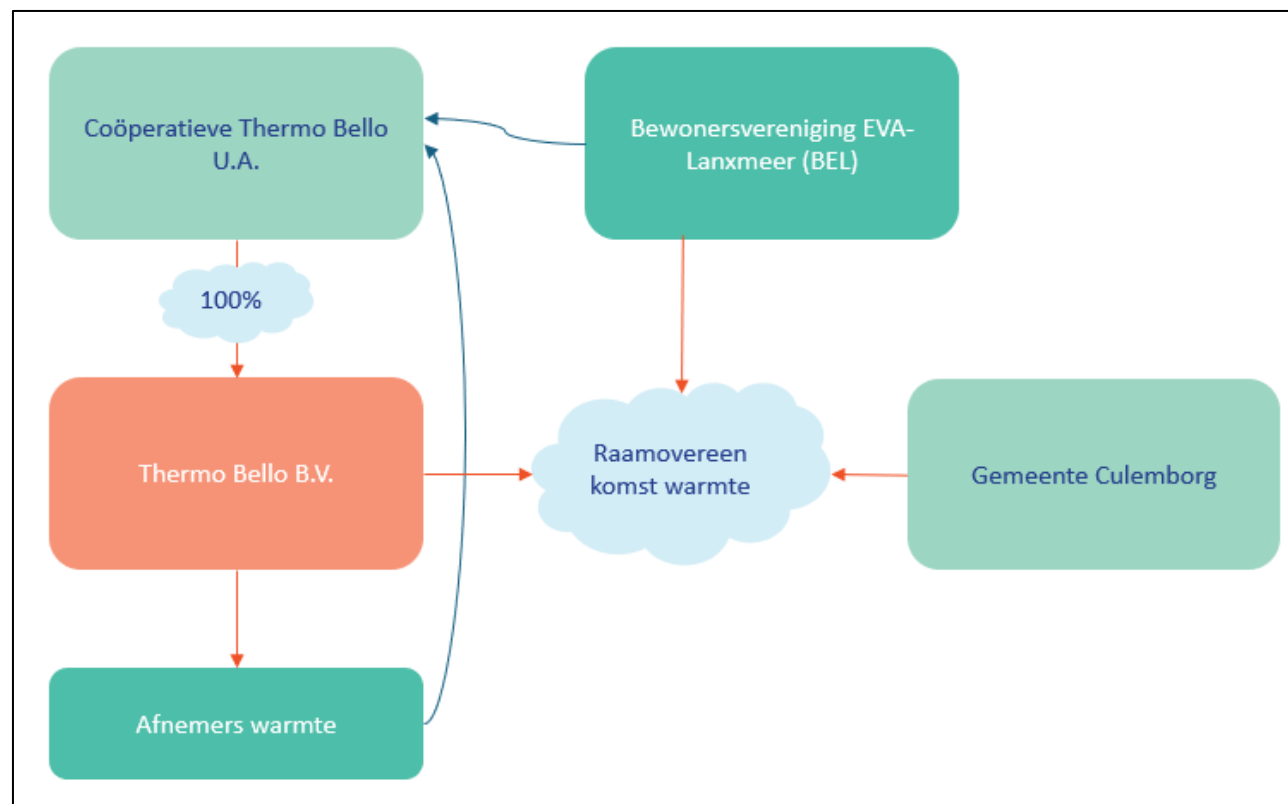
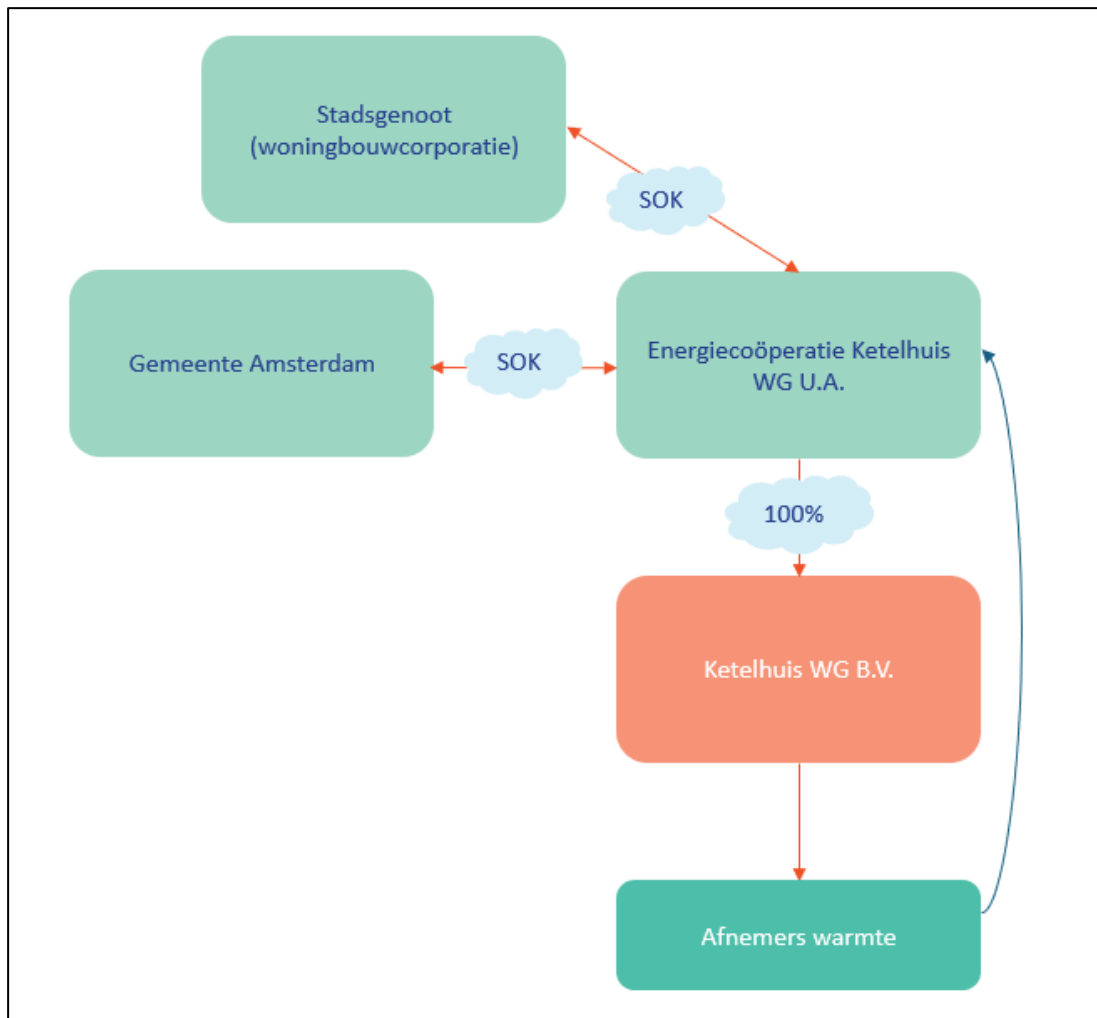
Vier organisatiemodellen

- Cooperatie met alle aandelen van het warmtebedrijf
- Cooperatie met meerderheid van de aandelen
- Cooperatie met meerderheid van de aandelen in een joint-venture
- Cooperatie met positieve in een publiek warmtebedrijf (minderheidsaandeelhouder, overeenkomst of special aandeel)

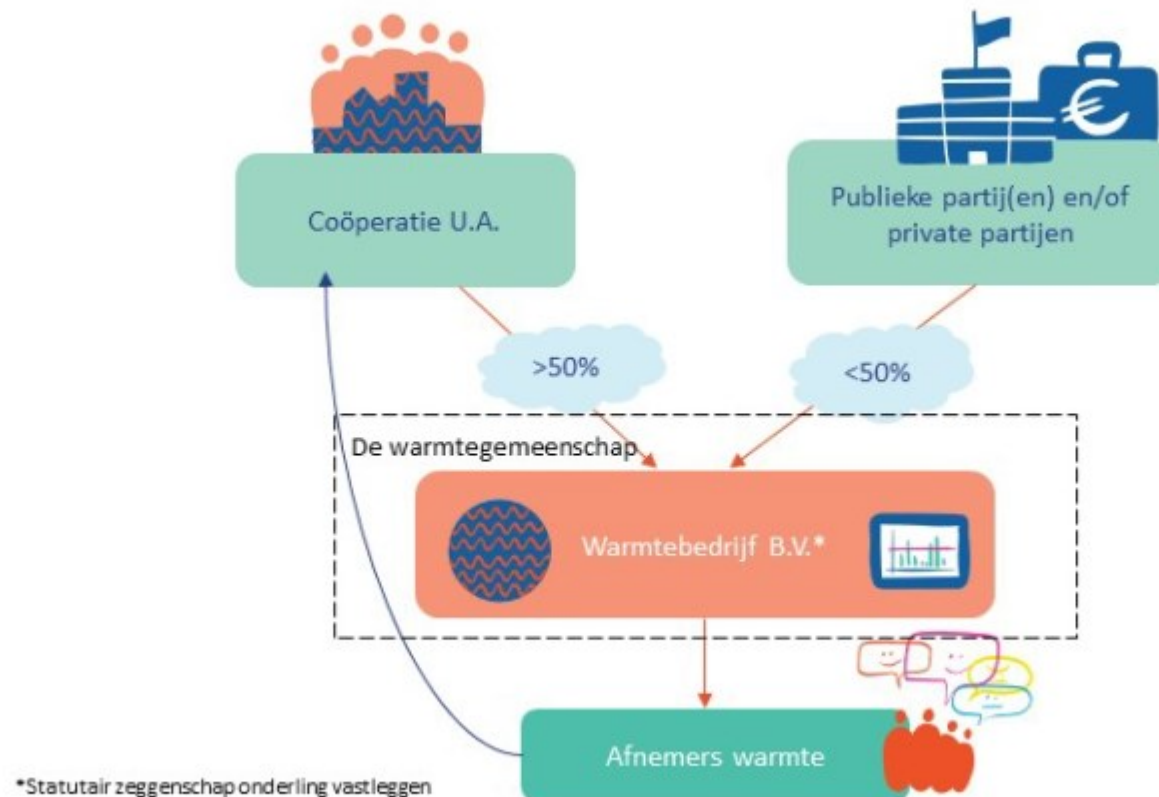
Organisatiemodel warmtegemeenschap

Ketelhuis WG & Thermo Bello

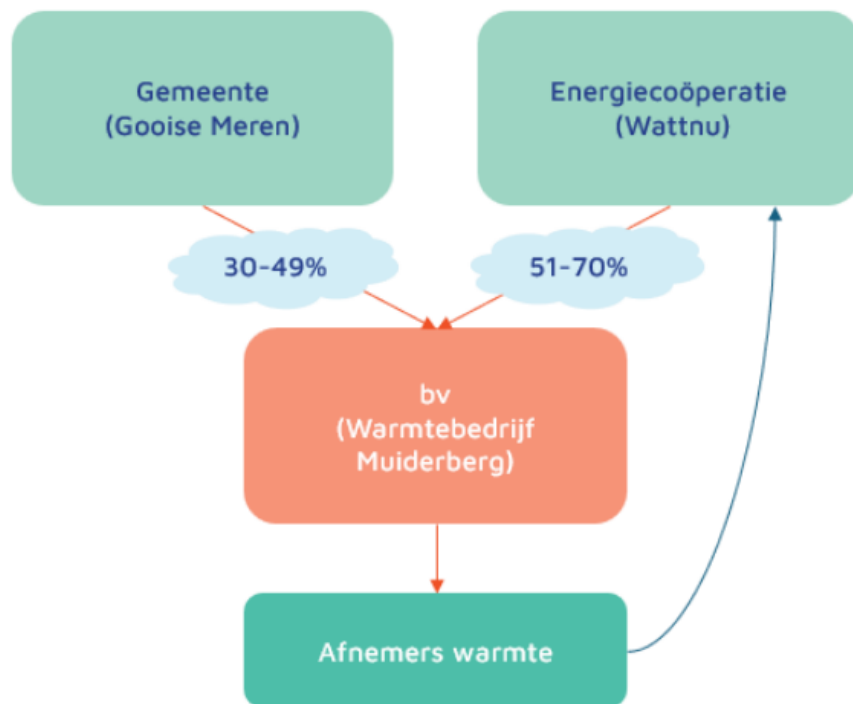

Samenwerking met andere partijen

*Statutair zeggenschap onderling vastleggen

Warmtebedrijf Muiderberg

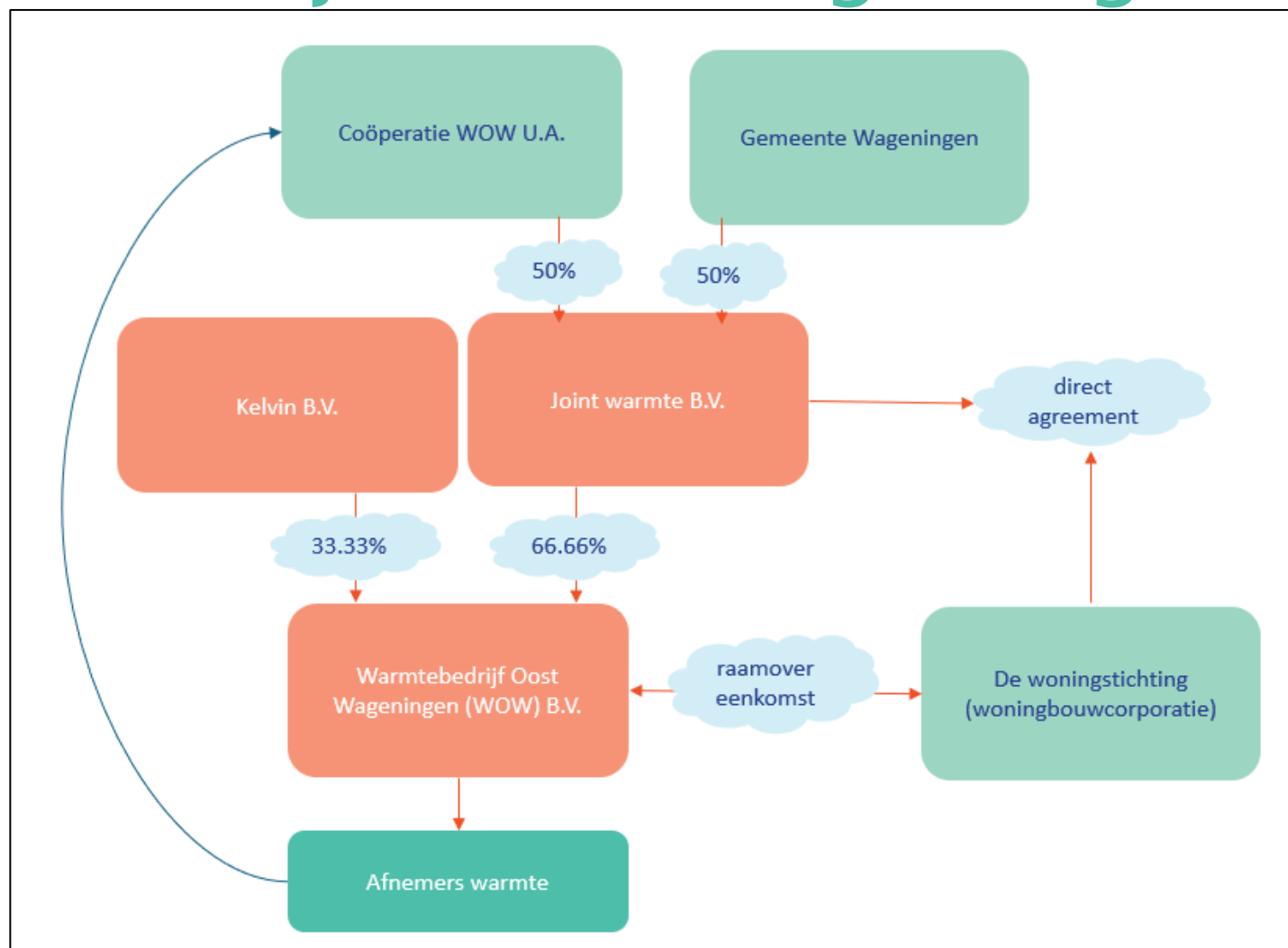

Figuur 6: Juridische entiteit/eigendomsverhoudingen Warmtebedrijf Muiderberg (beoogde situatie)

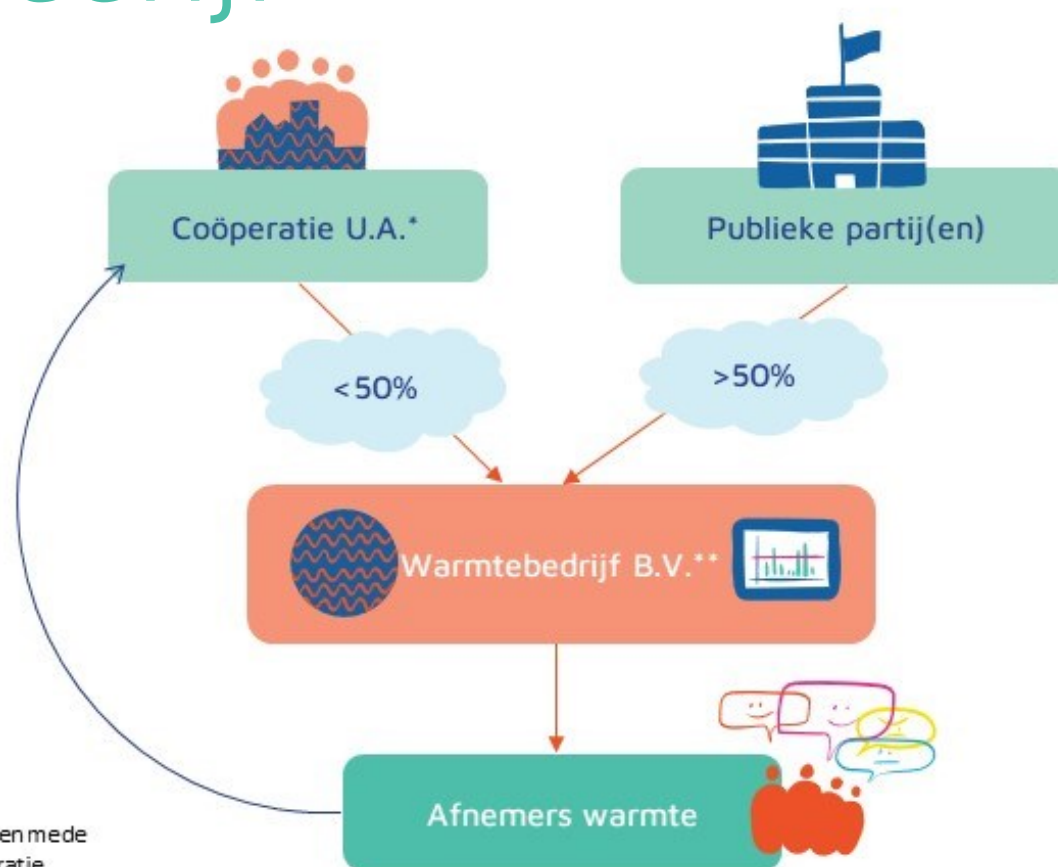
Intentieovereenkomst 22-03-2024

Warmtebedrijf Oost Wageningen

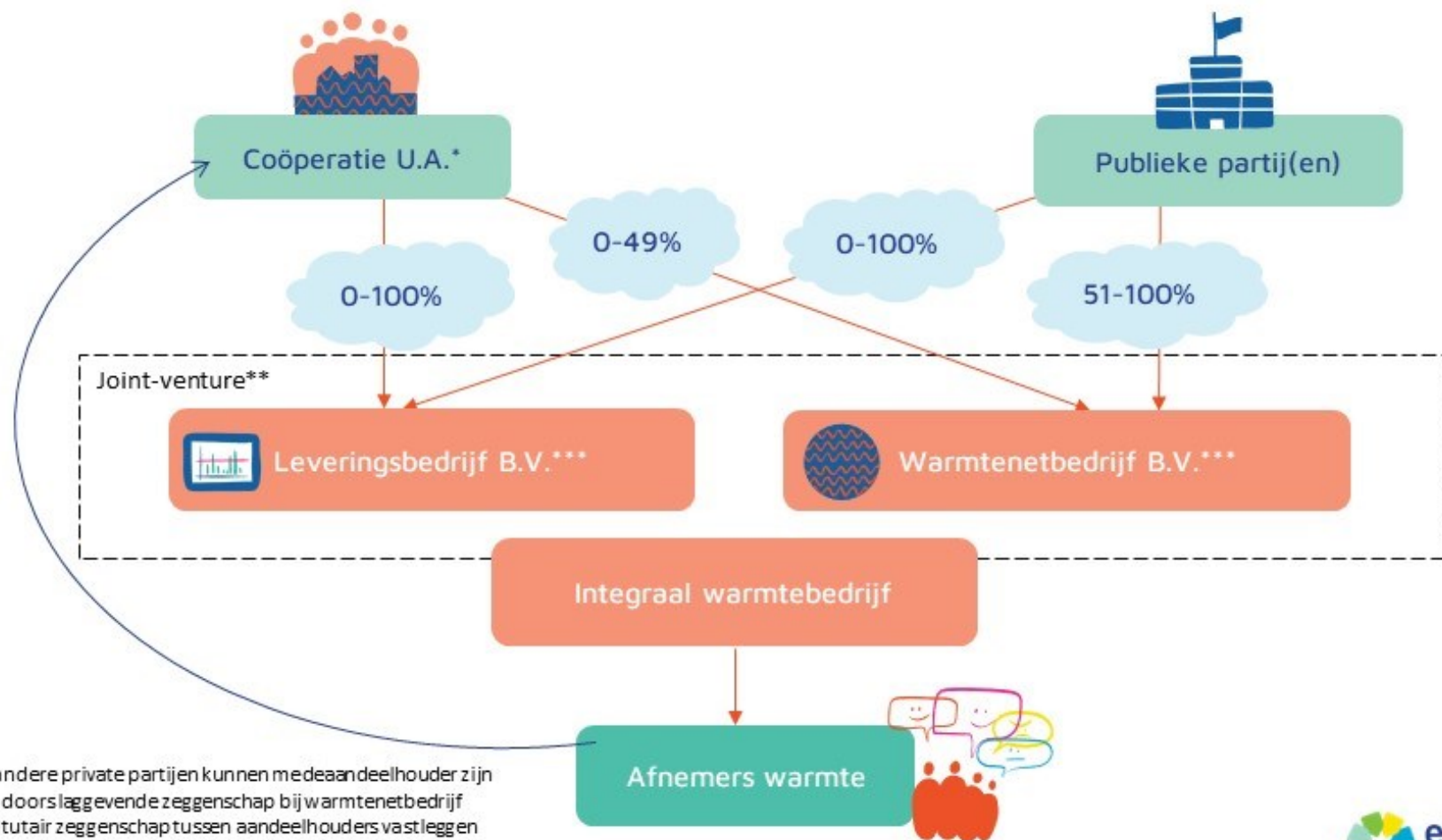
Coöperatieve deelname in publiek warmtebedrijf

*Ook andere, private partijen kunnen mede aandeelhouder zijn naast de coöperatie

**Statutair zeggenschap van coöperatie vastleggen

Coöperatieve deelname in publiek warmtebedrijf

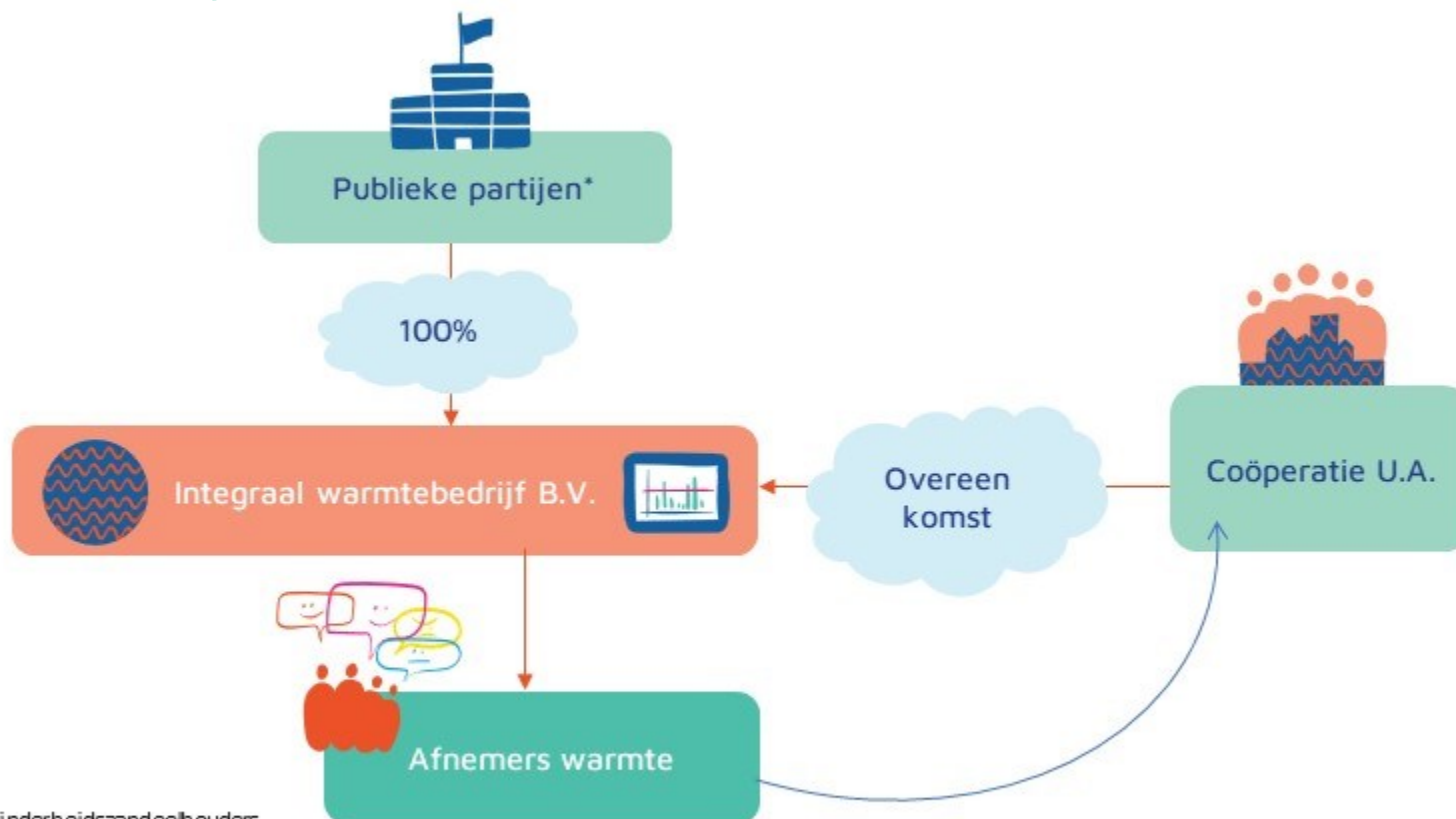

*Ook andere private partijen kunnen medeaandeelhouder zijn

**Met doorslaggevende zeggenschap bij warmtenetbedrijf

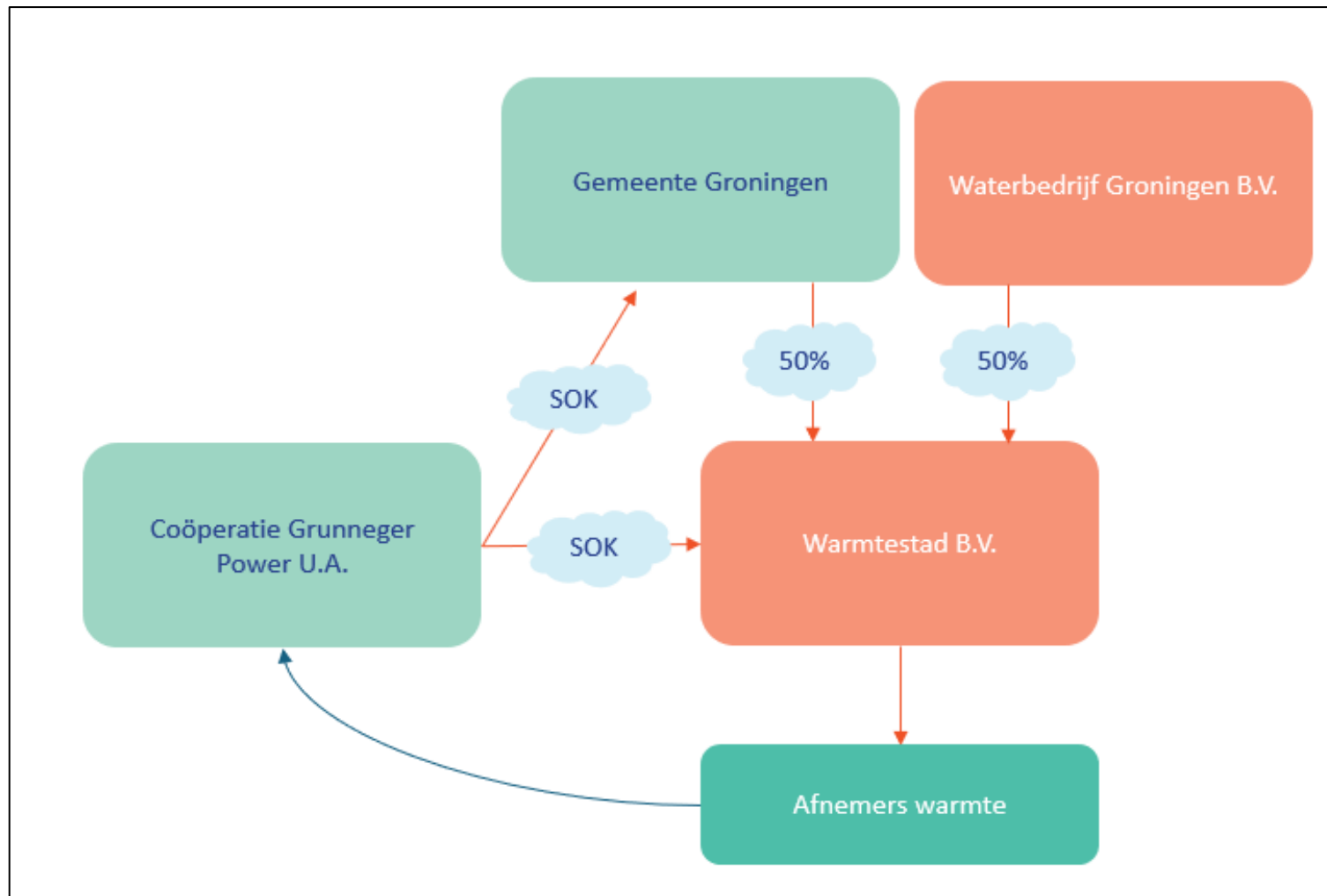
***Statutair zeggenschap tussen aandeelhouders vastleggen

Coöperatieve deelname in publiek warmtebedrijf

*eventueel met private minderheidsaandeelhouders

Grunneger Power

Key take-aways

- Gemeente kan op hoofdlijnen uitgangspunten vaststellen voor het ondersteunen en/of aanjagen van bewonersinitiatieven
- Gezamenlijk met bewoners ga je onderzoeken wat de rolverdeling wordt tussen gemeente en het initiatief
- Borg dit in gefaseerde afspraken (opgroeiruimte)

Bronnen

- <https://academie.energiesamen.nu/academie/collecties/359/de-warmtegemeenschap/361/de-warmtegemeenschap-in-de-concept-wet-collectieve-warmte->
- <https://academie.energiesamen.nu/academie/collecties/249/planvorming--mijlpaal-c-buurtenergieplan/254/voorbereiden-rechtspersoon->
- <https://academie.energiesamen.nu/academie/collecties/249/planvorming--mijlpaal-c-buurtenergieplan/255/samenwerkingsovereenkomst-met-partners>
- Voorbeelddocument:
<https://energiesamen.blob.core.windows.net/media/Kennisdocument%20Juridische%20entiteiten%20en%20eigendomsverhoudingen%20koplopers%20warmte.pdf>

Vragen

- Ilonka.marselis@energiesamen.nu